

Martin or *Roberts*. Other were based on French names that came to Britain during the Norman Conquest, e.g. *Sinclair* from the French 'Saint-Clair'.

Many surnames occur throughout Britain, but others suggest a particular regional origin. Many Scottish names begin with *Mc-* or *Mac-*, meaning 'son of', e.g. *McDonald* and *MacGregor*. Members of a clan added this prefix to their name. When British and US people introduce themselves they give their first name and then their surname, e.g. Michael Johnson, Linda Johnson. The opposite order 'Johnson, Michael' is used only in alphabetical lists. When people are addressed formally a title is put before their last name, usually Mr for men and Mrs, Miss or Ms for women. Married women used always to be called Mrs Johnson, etc. In formal situations they used to be referred to as e.g. Mrs Michael Johnson, using their husband's first name rather than their own, but this is now much less common. Unmarried women were known as Miss Johnson, etc. Many women now prefer the title *Ms* because, like *Mr*, it does not give any information about whether the person is married. Other titles include Dr for medical doctors and people with a doctorate and General, Colonel, etc. for people holding military ranks. Men especially may be referred to simply by their last name, e.g. *the previous Democratic president was Carter*, but addressing somebody in this way causes offence.

МІСЦЕ СУБСТАНДАРТНИХ МІКРОСИСТЕМ У СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРНІЙ МОВІ

Доп. - Рябова М.А., ПР-23

Наук. кер. - ст. викл. Курило Г.В.

У теперішній час англійська мова, як і багато інших, переживає "неологічний бум". Величезний приток нових слів і необхідність їхнього опису обумовили створення особливої галузі лексикології – неології – науки про неологізми. Теорія неології в англістиці ще не оформилась як самостійний розділ лексикології. Між тим, в англійській мові за рік з'являються сотні нових слів і виразів. Але, для набуття "законного" статусу

в мові, слово повинно пройти стадії соціалізації (закріплення у суспільстві) та лексикалізації (закріплення в мові).

Важливим питанням для дослідників розвитку словникового складу є визначення поняття "неологізм" (інновація). Неологізми включають такі основні категорії інновацій : нові слова (лексичні неологізми), нові сталі словосполучення (фразеологічні неологізми), нові лексико-семантичні варіанти слів або нові семантичні варіанти сталих словосполучень (семантичні неологізми).

Входження неологізмів у мову слід вважати здатність відтворення їх поза межами первісного контексту і особливо здібність брати участь у семантичних та словотворчих процесах. Семантична та словотворча деривація на базі певної інновації свідчить про її інтеграцію в лексико-семантичну систему мови.

За умов посилення тенденції до демократизації сучасної англійської мови, до зближення писемної літературної мови з усно-розмовною сленг та соціальні діалекти перетворюються на одне з головних джерел поповнення словникового складу літературної англійської мови новими лексико-фразеологічними одиницями та дериваційними засобами. У полі нашого дослідження лежить, насамперед, загальний сленг як різновид мовлення, що використовується усіма прошарками населення у повсякденному житті.

Під "сленгом" ми розуміємо конотативно забарвлену лексику та фразеологію, яка не має соціально-професійної обмеженості і є загальнозрозумілою, тобто широко вживається у повсякденній мові соціуму, але не вважається "стандартною", літературною.

Субстандартна лексика (сленг та соціальні діалекти) утворюється, головним чином, шляхом словотвору та семантичної деривації від загальнолітературних основ. Незначну кількість субстандартних одиниць складають іншомовні запозичення та нові основи-одиниці, утворені внаслідок словотворчості окремих індивідів.

Аналізуючи нелітературні підсистеми як джерела збагачення словникового складу, слід відзначити особливу роль окремих соціальних діалектів. Серед них у першу чергу виділяється жаргон, пов'язаний з наркоманією. Тільки в словниках неологізмів 80-х років майже 80 слів та словосполучень пов'язано з наркоманією. Так, у книзі Д. Гріна "The Slang Thesaurus" зазначається 222 (!) синонімічних відповідника слову **marijuana**, серед яких : Aunt Mary, baby, gangja, hocus-pocus, pot та інші. Для опису дій, пов'язаних з уживанням наркотиків, використовуються дієслова to blow, to blowsmoke *вдихати наркотики*, to hit, to shoot *робити і'єкцію наркотиків*. Для опису результату прийому наркотиків використовуються синоніми dirty, spaced, zonked *той, що знаходиться під дією наркотиків*.

Як зазначає О. Клименко, широко розповсюдженими в загальному мовленні носіїв не тільки американського, але й британського варіантів стали численні одиниці соціолекту афроамериканців, "розквіт якої був пов'язаний з виникненням і розповсюдженням негритянського джазу. Афроамериканізм **jazz**, в значенні „прискорювати”, дав назву новому музичному стилю та став основою назв інших напрямків та стилів музики : acid-jazz, soul-jazz, jazz-rock, jazz-reggae. На базі афроамериканізму jazz з'явилися цікаві новоутворення : jazzerati (jazz + literati) „відомі виконавці джазової музики”, Jazzercise (jazz + exercise) „аеробіка під музику джаз”.

Коментарі авторів словників нової лексики щодо походження неологізмів свідчать, що чимало нових одиниць виникає в жаргоні молоді, підлітків. Цей жаргон є своєрідним "інтержаргоном", і в ньому перехрещуються елементи інших соціолектів, наприклад, жаргону музикантів, наркоманів, спортсменів. У 80-90ті роки він перетворився на важливе джерело поповнення експресивних засобів мови. Прикладами запозичень з молодіжного сленгу можуть бути такі модні слова, як cool, dweeb, nerd, sleaze ball, wannabe та інші.

Сленгізми та жаргонізми можуть проявляти фразотворчу активність у літературній мові. Так, за допомогою іменника **gut**,

одне із значень якого the stomach, abdomen, paunch утворився фразеологізм to hate someone's guts – thoroughly despise someone, as in *I hate Peter's guts*. The guts here refers to a person's inner essence.

Запозичене із соціолекту хіппі дієслово to hitch, що означає to get free rides by standing beside a road and signaling drivers стало основою для створення словосполучення to hitch a ride – solicit a free ride, especially by hitchhiking. For example, *I've no car, can I hitch a ride home with you?* The verb hitch here alludes to walking unevenly, presumably to hop into a car or truck; raising one's thumb is the traditional signal for stopping a car on the road.

Загальна тенденція розвитку словотвору простежується в напрямку більшої свободи при створенні інновацій, в розширенні поняття “нормативність” в умовах інтенсивної взаємодії національних варіантів англійської мови та взаємодії соціальних, функціонально-стилістичних підсистем в межах окремого національного варіанту.

Використання сленгових одиниць засобами медіа призвело до їх фіксації у писемному мовленні. Закріплюючи мовленнєву норму (узус), медіа сприяють розширенню меж деонтичної норми, тобто опосередковують конвергентні процеси між мовленнєвою нормою та літературною.

В останні десятиліття не тільки американський, але й британський варіант в значній мірі поповнює свої лексико-фразеологічні та словотворчі ресурси із загального та спеціального сленгу (головним чином, з американського). Запозичення одиниць сленгу та жаргонів пов'язане, головним чином, з потребою в експресивних засобах. Такі одиниці, як правило, не стільки дають найменування речам, явищам тощо, скільки характеризують їх і функціонують як експресивно-стилістичні синоніми літературної лексики. Взаємодія британського і американського варіантів є одним з детермінуючих факторів розвитку словникового складу англійської мови.

Критеріями повної інтеграції субстандартних одиниць до лексико-семантичної системи слід вважати їх участь у словотворчих та фразотворчих процесах, семантичні зміни, входження в існуючі лексико-семантичні парадигми. Важлива роль сленгу та соціальних діалектів полягає в тому, що за їх рахунок значною мірою поповнюються новими одиницями лексичний склад та фразеологічний фонд літературної англійської мови, розширюється семантична структура слів, поширюється явище полісемії, збагачується арсенал дериваційних засобів мови новими словотворчими моделями та елементами. Впливом розмовних підсистем визначається розвиток лексико-семантичної системи сучасної англійської мови в напрямку демократизації.

Основна увага в цій роботі приділяється розгляду лінгвістичних і соціолінгвістичних чинників та шляхів запозичення розмовних одиниць до мовного стандарту, а також асиміляції субстандартної лексики в сучасній англійській літературній мові.

THE MEANS OF VERBALIZATION OF DEFINITENESS AND INDEFINITENESS IN THE ENGLISH LANGUAGE

Tykha N., PR-21

Scientific Supervisor: Chernyuk N.

The system of the English noun is characterized by the category of definiteness and indefiniteness.

A definite determiner serves as an indicator of the type of nounal information which is presented as the "facts already known", as the starting point of communication. In contrast to this, an indefinite determiner introduces the central communicative nounal part of the sentence, the part rendering the immediate informative data to be conveyed from the speaker to the listener.

The category of definiteness and indefiniteness is morphologically realized in the form of the article and determining words of semi-notional semantics.